

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi obrońcy oskarżonego K. M. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 8 maja 2024 r.

wniosku Sądu Apelacyjnego w Warszawie zawartego w postanowieniu z 15 listopada 2023 r., sygn. VIII S 17/23 o rozstrzygnięcie sporu o właściwość, na podstawie art. 38 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki,

stwierdza, że właściwym do rozpoznania sprawy jest Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 2 sierpnia 2023 r. (data stempla pocztowego), obrońca oskarżonego K.M. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie o sygn. akt VIII K 156/19 (poprzednio IV K 827/13), toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie postanowieniem z 24 października 2023 r., sygn. VI S 116/23 uznał się niewłaściwym rzeczowo i sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie.

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 15 listopada 2023 r., sygn. VIII S 17/23, również uznał się niewłaściwym do rozpoznania ww. skargi, wszczął z Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie spór o właściwość i w związku z tym zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozstrzygnięcie tego sporu.

Sąd Apelacyjny powołując się na treść art. 4 ust. 1a ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”) wskazał, że właściwość funkcjonalna sądu do rozpoznania skargi na przewlekłość jest uzależniona od jej treści. Sąd Apelacyjny zaznaczył, że zarzut przewlekłości postępowania dotyczy wyłącznie postępowania przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, skarżący bowiem nie sformułował żadnego zarzutu w zakresie postępowania przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 38 § 1 k.p.k. spór o właściwość między sądami rozstrzyga ostatecznie sąd wyższego rzędu właściwy ze względu na siedzibę sądu, który pierwszy wszczął spór. Spór o właściwość między sądem rejonowym a sądem okręgowym rozstrzyga sąd apelacyjny, a spór o właściwość między sądem apelacyjnym a innym sądem powszechnym – Sąd Najwyższy. Przywołany przepis, stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu ze skargi na przewlekłość.

Artykuł 4 ustawy o skardze na przewlekłość określa właściwość rzeczową i miejscową sądów rozpoznających skargi na przewlekłość. Sąd apelacyjny jest właściwy rzeczowo do rozpoznania skargi na przewlekłość, która dotyczy: postępowania przed sądem okręgowym (art. 4 ust. 1 ustawy o skardze

na przewlekłość), postępowania przed sądem rejonowym i sądem okręgowym (art. 4 ust. 1a ustawy o skardze na przewlekłość) oraz postępowania przed sądem okręgowym i sądem apelacyjnym (art. 4 ust. 1b ustawy o skardze na przewlekłość). Skarżący jest jedynym dysponentem skargi na przewlekłość, dlatego prawidłowe zdekodowanie zarzutów podniesionych przez skarżącego w skardze na przewlekłość ma kluczowe znaczenie dla ustalenia właściwości rzeczowej sądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 kwietnia 2022 r., I NO 49/22; 27 kwietnia 2022 r., I NO 44/22).

Za całkowicie nieprzekonującą uznać należy argumentację przedstawioną przez Sąd Okręgowy, że jeżeli w sprawie toczy się postępowanie przed Sądem Okręgowym na skutek wniesionych apelacji, to z uwagi na treść art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość sądem właściwym do rozpoznania skargi będzie Sąd Apelacyjny bez względu na treść wniosku zawartego w skardze. Treść skargi na przewlekłość nie pozostawia wątpliwości, że skarżący K.M. żąda stwierdzenia przewlekłości postępowania wyłącznie przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie w sprawie VIII K 156/19 (poprzednio IV K 827/13). Skarżący w sposób jednoznaczny określił zakres skargi na przewlekłość odnosząc go do „postępowania w sprawie o sygn. IV K 827/13 (VIII K 156/19) zawisłej przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie”, dalej wyraźnie wskazując w uzasadnieniu, że zarzucana zwłoka jest „związana ze sposobem procedowania Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie”.

Z uwagi na to, że skarżący K.M. ograniczył zarzuty skargi na przewlekłość do postępowania przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, sądem właściwym rzeczowo do rozpoznania tej skargi jest Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 38 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

M.L.

[ms]

